

Andrzej Andrzejczak był od września 1980 r. aktywnym działaczem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”. Ponadto był aktywnym członkiem Konfederacji Polski Niepodległej. Od 28 VIII do 3 IX 1980 r. uczestniczył w strajku na KWK „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu Zdroju. W latach 1980-1981 był przewodniczącym Komitetu Uwięzionych za Przekonania przy KWK „Manifest Lipcowy”. Po ogłoszeniu stanu wojennego w dniach 13-15 XII 1981 r. uczestniczył w strajku na terenie zakładu pracy. Po zakończeniu strajku, założył wraz z innymi członkami KPN podziemną organizację „Legion Polski”, w której zajmował się produkcją i kolportażem ulotek o treści antypaństwowej. W wyniku prowadzenia działalności niepodległościowej został dwukrotnie internowany (4-9 IX 1982 r. oraz 27 X-6 XI 1982). W dniu 6 XI został tymczasowo aresztowany. Przebywał w Areszcie Śledczym w Katowicach do 29 III 1983 r. (postanowienie o uchyleniu tymczasowego aresztowania z dn. 28 III 1983 r.) oraz ponownie w dniach 14-22 IV 1983 r. Wyrokiem Sądu Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu na sesji wyjazdowej w Katowicach z dn. 11 V 1983r., skazany został na karę 9 miesięcy pozbawienia wolności. Zwolniony z Aresztu Śledczego w Katowicach w VII 1983 r. Zwolniony z pracy. W dniach 17-24 VIII 1988 r. Pan Andrzej Andrzejczak współorganizował strajk na KWK „Morcinek”, gdzie pełnił funkcję przewodniczącego Komitetu Strajkowego. Za zorganizowanie i udział w strajku został zwolniony z pracy. W lutym 1989 r. uczestniczył w Zgromadzeniu Delegatów „Solidarności” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego w Ustroniu-Polanie.

Klemens Albert Bednorz uczestniczył w dniach 29 VIII – 3 IX 1980 r. w strajku w KWK „Lenin” w Mysłowicach-Wesołej. Po wprowadzeniu stanu wojennego zajmował się kolportażem nielegalnych wydawnictw oraz organizował zbiórkę pieniędzy przeznaczonych na pomoc dla osób represjonowanych i ich rodzin. 8 XI 1982 r. funkcjonariusze Służby Bezpieczeństwa przeprowadzili rewizję w miejscu zamieszkania ww., w wyniku której Pan Klemens Bednorz został zabrany na przesłuchanie do Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w Katowicach. Został wówczas zatrzymany do dnia 10 XI 1982 r. W VIII 1988 r. Pan Klemens Bednorz pełnił funkcję łącznika z ramienia Komitetu Strajkowego KWK „Lenin” w Mysłowicach-Wesołej z innymi zakładami pracy, których załoga również strajkowała.

Waldemar Biazik w dniach 13-15 XII 1981 r. uczestniczył w strajku na KWK „Jastrzębie” w Jastrzębiu Zdroju, zorganizowanym przeciwko wprowadzeniu stanu wojennego. Należał wówczas do straży strajkowej, odpowiedzialnej za jego zabezpieczenie. Po pacyfikacji strajku Pan Waldemar Biazik rozpoczął działalność w ramach podziemnych struktur byłego NSZZ „Solidarność” na terenie ww. zakładu pracy. Do VI 1989 r. ww. zajmował się kolportażem nielegalnych wydawnictw oraz zbieraniem informacji dot. wszelkich nieprawidłowości związanych z bezpieczeństwem pracy górników na terenie zmilitaryzowanych kopalń. Wyniki jego pracy były następnie publikowane w prasie podziemnej. W VIII 1988 r. Pan Waldemar Biazik brał udział w strajku na KWK „Jastrzębie” w Jastrzębiu-Zdroju, którego uczestnicy domagali się legalizacji NSZZ „Solidarność”.

Waldemar Bzura w latach 1985-1989 aktywnie uczestniczył w działaniach podziemnych struktur zdelegalizowanego NSZZ „S” na terenie Kopalni Węgla Kamiennego im. „XXX-lecia PRL” w Jastrzębiu-Zdroju. Członek nieformalnej grupy podziemnej działającej w latach 1985-1988 na terenie KWK „XXX-lecia PRL”. Posługiwał się pseudonimem „Błysk”. Uczestnik strajku na ww. kopalni w dniach 18-27 VIII 1988 r., mającego charakter

solidarnościowy z górnikami innych strajkujących kopalń Jastrzębia. Kolporter prasy podziemnej, m.in.: „Ośc”, „Tygodnik Mazowsze”, „Regionalny Informator Solidarności Śląsko - Dąbrowskiej – RIS”.

Ksiądz **Bernard Czernecki** od lat 60-tych pozostawał w zainteresowaniu służb bezpieczeństwa, kontrolowano zarówno jego kontakty z wiernymi jak też z innymi księżmi. Po wprowadzeniu stanu wojennego, miał nawiązać kontakt z byłymi działaczami z Jastrzębia, Żor i Wodzisławia, w celu reaktywowania NSZZ „Solidarność” w warunkach konspiracyjnych. Udostępniał im pomieszczenia na terenie parafii oraz wspierał związek finansowo. Ks. Czernecki wspierał górników strajkujących w KWK Moszczenica po wprowadzeniu stanu wojennego, przy budowie kościoła zatrudniał osoby, które straciły pracę za udział w strajkach, przekazywał paczki dla osób aresztowanych i internowanych oraz dla ich rodzin, przekazywał pieniądze na zapłacenie kar grzywny.

Grzegorz Długi od września 1980 r. był aktywnym działaczem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” przy Sądzie Wojewódzkim w Katowicach. Po wprowadzeniu stanu wojennego, został w dniu 16 XII 1981 r. internowany, a następnie aresztowany. Przetrzymany był w Areszcie Śledczym w Katowicach. W dniu 14 I 1982 r. decyzją Sądu Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu na sesji wyjazdowej w Katowicach, został niewinny i zwolniony z więzienia. W 1982 r. został zwolniony z pracy w sądownictwie. Od czerwca 1982 r. był jednym z założycieli Regionalnej Komisji Wykonawczej NSZZ „Solidarność”, gdzie organizował nielegalne struktury organizacji. W latach 1982-1985 organizował kolportaż wydawnictw niepodległościowych i innych materiałów opozycyjnych. W dniu 23 X 1982 r. został ponownie internowany. Przebywał w Ośrodku Odosobnienia w Katowicach. W XII 1982 r. został aresztowany. Przetrzymany był w Areszcie Śledczym w Mysłowicach. W IV 1983 r. został niewinny przez Wojskowy Sąd Garnizonowy w Katowicach. W latach 1983-1986 był wielokrotnie przesłuchiwany i zatrzymywany na 48 godzin.

Janusz Fałkiewicz był aktywnym działaczem NSZZ „Solidarność”, także po wprowadzeniu stanu wojennego i zdelegalizowaniu struktur związku. Zajmował się drukiem i kolportażem nielegalnych wydawnictw. W dniu 26 II 1982 r. w ramach czynności śledczych funkcjonariusze Wydziału Śledczego WUSW w Katowicach dokonali przeszukania mieszkania należącego do Pana Janusza Fałkiewicza, którego efektem była konfiskata licznej prasy bezdebitowej oraz ujawnienie i likwidacja nielegalnej pracowni poligraficznej. Internowany w dniu 27 II 1982 r. Przebywał w Ośrodku Odosobnienia w Zabrze Zaborzu. Decyzję o internowaniu uchylono w dniu 12 VII 1982 r. Pomimo internowania, inwigilacji przez Służbę Bezpieczeństwa PRL, szczególnie dotkliwej na przestrzeni lat 1982-1985, wydania postanowienia o zastrzeżeniu wyjazdu za granicę, Pan Janusz Fałkiewicz kontynuował działalność opozycyjną na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości i suwerenności. Współorganizował pomoc materialną dla represjonowanych i ich rodzin. Ponadto w/w współpracował z konspiracyjną organizacją działającą pod nazwą „Polskie Państwo Podziemne „Polska Walcząca” (PPP „Polska Walcząca”) Obszar Południowy”, której nadrzędnym celem była produkcja i kolportaż biuletynu pod nazwą „Solidarność”.

Franciszek Gąsiorowski był pracownikiem Kopalni Węgla Kamiennego „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu-Zdroju. Brał udział w strajku, który miał miejsce na terenie kopalni

w dniach 14-15 XII 1981 r. W dniu 15 XII 1981 r. uczestniczył w starciach podczas pacyfikacji kopalni przez oddziały milicyjno-wojskowe. W wyniku użycia broni palnej przez funkcjonariuszy plutonu specjalnego ZOMO, został poważnie ranny i przewieziony do Szpitala Górniczego w Jastrzębiu-Zdroju z raną postrzałową prawego ramienia. Doznał ciężkiego uszczerbku na zdrowiu.

Tadeusz Grzenia jako członek NSZZ „Solidarność” przy KWK „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu Zdroju na przestrzeni lat 1981-1988 aktywnie działał w regionalnych strukturach związkowych. W II 1982 r. wszedł w skład grupy osób, na czele której stał Jerzy Zarębski. Grupa ta zajmowała się drukowaniem i rozpowszechnianiem nielegalnych materiałów: „Kurier Wojenny” czy „Wiadomości Wojenne”. Ulotki rozprowadzano na terenie miast: Jastrzębie Zdrój, Żory oraz Wodzisław Śląski. W związku z zaangażowaniem się w akcję ulotkową, Pan Tadeusz Grzenia został zatrzymany i aresztowany w dniu 8 XI 1982 r. Przebywał w Areszcie Śledczym w Katowicach do 28 I 1983 r. W wyniku przeprowadzonego śledztwa, postawiono mu zarzut kontynuowania po ogłoszeniu stanu wojennego działalności związkowej aż do X 1982 r. oraz uczestnictwa w sporządzaniu i kolportowaniu ulotek zawierających treści łączące naczelne organy władzy PRL. Ponadto Pana Tadeusza Grzenia oskarżono o udział w próbie zniszczenia za pomocą materiałów wybuchowych napisu o treści „PZPR”, sąsiadującego z obeliskiem upamiętniającym wydarzenia z VIII 1980 r. na KWK „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu Zdroju. Za powyższą działalność został skazany przez Sąd Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu na sesji w Katowicach. W wyroku z dnia 19 V 1983 r. orzeczono karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności w zawieszeniu na 4 lata oraz karę grzywny w wysokości 40 tysięcy złotych. W kolejnych latach Pan Tadeusz Grzenia nie zrezygnował z działalności w szeregach opozycji, której głównym dążeniem było zmuszenie władzy do ponownej legalizacji NSZZ „Solidarność”. Gdy latem 1988 r. w warunkach pogłębiającego się kryzysu gospodarczego w kraju, rozpoczęły się strajki na śląskich kopalniach, Pan Tadeusz Grzenia uczestniczył w akcji strajkowej na KWK „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu Zdroju. Wydarzenia te zapoczątkowały drogę do przemian ustrojowych i gospodarczych w Polsce.

Jerzy Janz działacz NSZZ „Solidarność” od początku istnienia związku. W dniu 13 V 1982 r. uczestniczył w strajku w Fabryce Samochodów Małolitrażowych w Tychach, za co decyzją z dnia 14 V 1982 r., wydaną przez Komendanta Wojewódzkiego Milicji Obywatelskiej w Katowicach, został internowany. W Ośrodku Odosobnienia w Zabrze-Zaborzu, przebywał w okresie od 16 V 1982 r. do 24 VII 1982 r.

Marian Jasiński brał czynny udział w wystąpieniach robotniczych, mających miejsce w Stoczni Szczecińskiej w grudniu 1970 r., zwanych „szczecińską rebelią”. Był członkiem Komitetu Strajkowego oraz członkiem Komisji Robotniczej do rozmów z przedstawicielami władz. W okresie 1970-1980 Pan Marian Jasiński utrzymywał ścisłe kontakty z dawnymi członkami Komitetu Strajkowego Stoczni Szczecińskiej oraz kolportował wydawnictwa opozycyjne, m.in.: gazetę „Szerszeń”. W tym czasie Pan Marian Jasiński angażował się w działalność w ruchu oazowym. Po wprowadzeniu stanu wojennego podejmował, zagrożone odpowiedzialnością karną i represjami, działania opozycyjne, m.in. organizując w swoim domu pomieszczenia do drukowania i kolportażu prasy podziemnej oraz ukrywania osób poszukiwanych przez władze za działalność opozycyjną. Organizuje oprawy tzw. Mszy za Ojczyznę, bierze udział w koncertach i misteriach o charakterze niepodległościowym.

Michał Jaworski był aktywnym członkiem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Pełnił funkcję przewodniczącego koła NSZZ „Solidarność” w Instytucie Chemii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz był członkiem Komisji Zakładowej. Pan Michał Jaworski był zwolennikiem akcji protestacyjnych i strajków organizowanych przez NSZZ „Solidarność” i Niezależne Zrzeszenie Studentów Uniwersytetu Śląskiego. Brał czynny udział w organizowaniu spotkań ze znanymi działaczami antysocjalistycznymi m.in. Jackiem Kuroniem, Adamem Michnikiem, Leszkiem Moczulskim. Po wprowadzeniu stanu wojennego podejmował inicjatywy mające na celu zwolnienie internowanych pracowników i studentów Uniwersytetu Śląskiego. W dniu 13 V 1982 r. wziął czynny udział w nielegalnej demonstracji zorganizowanej przez byłych działaczy NSZ i NSZZ „Solidarność”, która odbyła się przed rektoratem Uniwersytetu Śląskiego. W dniu 14 V 1982 r. został internowany. W dniu 24 VII 1982 r. został zwolniony z internowania.

Mirosław Kańtor został internowany w dniu 22 V 1982 r. w Ośrodku Odosobnienia w Zabrze Zaborzu, ponieważ zarzucono mu podważanie w środowisku akademickim zasadności wprowadzenia stanu wojennego oraz prowadzenie dyskusji na temat przeciwstawienia się istniejącemu porządkowi prawnemu, nawoływanie studentów do podjęcia strajku 15-minutowego w dn. 13 V 1982 r. Uchylenie decyzji o internowaniu nastąpiło dn. 24 VII 1982 r. Po zwolnieniu z internowania nadal był kontrolowany w związku z wcześniejszą działalnością, przyznawał się również do kontaktów z byłymi działaczami NZS, był uczestnikiem duszpasterstwa akademickiego, podczas pracy w szkole próbował tworzyć pozalekcyjne kółka zainteresowań. W 1984 i 1985 r. Pan Mirosław Kańtor był wzywany na rozmowy ostrzegawcze, kontrolowano jego korespondencję, podczas pracy w szkole podstawowej kontrolowano prowadzone przez ww. lekcje. Oskarżony o poglądy klerykalne, z inicjatywy Służby Bezpieczeństwa został zwolniony z pracy w Studium Nauczycielskim, zmieniono również placówkę szkoły podstawowej, w której uczył w celu odizolowania go od dotychczasowego środowiska.

Wojciech Kiliński od 1987 r. należał do Niezależnego Zrzeszenia Studentów przy Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie. W latach 1987-1991 pełnił funkcję przewodniczącego Tymczasowej Komisji Uczelnianej przy ww. placówce oraz był członkiem Krajowej Komisji Koordynacyjnej NSZ. W okresie 1987-1989 Pan Wojciech Kiliński zajmował się również kolportażem nielegalnych wydawnictw: „PWA”, „Tygodnik Mazowsze”, „Wola”. W 1988 r. był współzałożycielem i współredaktorem podziemnego pisma „Akces”. W dniach 3 i 24 V 1989 r. Pan Wojciech Kiliński był współorganizatorem demonstracji studenckiej w Częstochowie, przeciwko odmowie rejestracji NZS oraz był jednym z inicjatorów powołania Ogólnopolskiego Komitetu Strajkowego NSZ.

Magdalena Kowalczyk w latach 1981-1989 na terenie Jastrzębia-Zdroju, prowadziła działalność opozycyjną i społeczną, zagrożoną odpowiedzialnością karną bądź represjami ze strony władz PRL. Działalność ta wyrażała się m.in. poprzez redagowanie oraz kolportaż ulotek i wydawnictw podziemnych takich jak : „Ość”, „Tygodnik Mazowsze”, „Regionalny Informator Solidarności Śląsko-Dąbrowskiej – RIS”. Pani Magdalena Kowalczyk czynnie działała przy Diecezjalnym Komitecie Pomocy Internowanym, niosąc pomoc materialną rodzinom osób internowanych oraz współorganizując wraz z Andrzejem i Barbarą Sobańskimi kolonii letnich w Krasiczynie dla dzieci represjonowanych działaczy „S”. W związku z tym Pani Magdalena Kowalczyk była wielokrotnie wzywana na przesłuchania, a jej mieszkanie podlegało częstym przeszukaniom.

Stanisław Kowolik działacz NSZZ „Solidarność”, członek regionalnej Komisji Wykonawczej NSZZ „Solidarność” oraz Konfederacji Polski Niepodległej. Współtwórca organizacji KORA- Komitetu Obrony Rodzin Internowanych. Pan Stanisław Kowolik był dwukrotnie internowany: od 3 III do 27 IV 1982 r. oraz od 30 VIII do 30 XI 1982 r. Został osadzony w Areszcie Śledczym w Katowicach. Wyrokiem wydanym przez Sąd Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu na sesji wyjazdowej w Katowicach, skazany na 2 lata więzienia w zawieszeniu na 5 lat.

Jerzy Kronhold w latach 1963-1968 student polonistyki na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. W czasie tzw. wydarzeń marcowych, aktywnie włączył się w ich przebieg na terenie Krakowa. Jeden z głównych inspiratorów zajęć marcowych na terenie Krakowa. Współtwórca tzw. Nowej Fali w Krakowie oraz członek grupy poetyckiej „Teraz”, działającej przy studenckim klubie „Jaszczury”. Na terenie swojego rodzinnego miasta Cieszyna, organizował spotkania młodych poetów i młodzieży studenckiej. Pan Jerzy Kronhold był również aktywnym członkiem międzynarodowego ruchu społecznego opozycji demokratycznej pod nazwą „Solidarność Polsko-Czechosłowacka”. Zaangażowany w organizację manifestacji politycznych w Cieszynie oraz w przerzut wydawnictw opozycyjnych (stworzenie kanału łączności pomiędzy Cieszynem, a Opawą). Poddany aktywnej kontroli operacyjnej ze strony organów bezpieczeństwa w ramach prowadzonych spraw. Odznaczony w 2008 r. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Waldemar Laudański był działaczem NSZZ „Solidarność” oraz Konfederacji Polski Niepodległej. Wchodził w skład „Legionu Polskiego”, antykomunistycznej, konspiracyjnej organizacji, której powstanie zainicjowano w pierwszych dniach trwania stanu wojennego. Głównym celem organizacji była walka z ustrojem socjalistycznym. Oprócz wydawania i kolportażu nielegalnych ulotek m.in. pt. „Bagnet”, „Legion Polski” prowadził także akcje dywersyjne. Pan Waldemar Laudański brał udział w przygotowaniach do akcji zniszczenia makiety godła ZSRR, która została przeprowadzona w dniu 29 IV 1982 r. w Wodzisławiu Śląskim. Za powyższą działalność najpierw został internowany w dniu 26 X 1982 r., następnie tj. od dnia 10 XII 1982 r. postanowieniem Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Gliwicach tymczasowo aresztowany. Przebywał w Areszcie Śledczym w Katowicach. W dniu 11 V 1983 r. z braku dostatecznej liczby dowodów obciążających, Sąd Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu na sesji wyjazdowej w Katowicach umorzył postępowanie prowadzone wobec Pana Waldemara Laudańskiego. Areszt upuścił w dniu 12 V 1983 r. W związku z zaangażowaniem w działalność opozycyjną inwigilowany przez Służbę Bezpieczeństwa PRL.

Leszek Lewoc po ogłoszeniu stanu wojennego do 1989 r., prowadził działalność opozycyjną na terenie Suwałk, Konstancina i Gostynina w postaci rozpowszechniania prasy podziemnej, organizowania tzw. Mszy za Ojczyznę. Współdziałał ze strukturami związkowymi Regionu Śląsko-Dąbrowskiego. W latach 1988-1989 brał udział w organizowaniu Komitetów Obywatelskich „Solidarność”, struktury której zadaniem było zorganizowanie kampanii wyborczej przed wyborami 4 VI 1989 r.

Mirosław Markiewicz do 1982 r. był uczniem VII Liceum Ogólnokształcącego w Katowicach. W związku z kolportażem nielegalnych ulotek na terenie szkoły, został zawieszony w prawach ucznia, a następnie relegowany z ww. placówki. W latach 1984-1986

uczestniczył w tzw. marszach szlakiem I Kompanii Kadrowej Józefa Piłsudskiego. Za uczestnictwo w marszu w dniu 9 VIII 1984 r. na drodze z Miechowa do Jędrzejowa, Kolegium do spraw Wykroczeń przy Naczelniku Miasta i Gminy w Jędrzejowie, w wydanym orzeczeniu z dnia 24 IX 1984 r., uznało winnym Pana Mirosława Markiewicza udziału w nielegalnym zgromadzeniu. Takie samo stanowisko podtrzymało Kolegium ds. Wykroczeń przy woj. Kieleckim w Kielcach i w swym orzeczeniu z dnia 24 X 1984 r., wymierzyło Panu Mirosławowi Markiewiczowi karę grzywny w wysokości 10 tys. zł. Pan Mirosław Markiewicz uczestniczył także w głodówce w kościele NMP w Krakowie-Bieżanowie, do której przyłączył się w dniu 4 III 1985 r. Organizatorem protestu była tzw. Obywatelska Inicjatywa w Obronie Praw Człowieka „Przeciw Przemocy”, która w ten sposób wyraziła swój sprzeciw wobec nasilających się represji względem czołowych działaczy politycznych oraz ataków propagandowych na Kościół i kler katolicki. Od 1985 r. Pan Mirosław Markiewicz należał do Polskiej Partii Niepodległościowej, utworzonej przez byłych działaczy KPN, w ramach której zajmował się drukowaniem pisma PPN „Powstanie Śląski”. W latach 1986-1987 zajmował się wydawaniem pisma KPN „Niepodległość” na terenie Katowic. W latach 1986-1989 został członkiem śląskiego oddziału „Polskiej Ligi Praw Człowieka”. W 1988 r. zainicjował działania zmierzające do reaktywacji Niezależnego Zrzeszenia Studentów na Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach. Został wówczas przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego NZZ Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach i jej reprezentantem w Ogólnopolskim Porozumieniu NZZ Akademii Medycznych. W 1989 r. Pan Mirosław Markiewicz został delegatem na IV Nadzwyczajny Krajowy zjazd delegatów NZZ we Wrocławiu i Gdańsku.

Jerzy Moskała w latach 1981-1989 aktywnie uczestniczył w działaniach podziemnych struktur zdelegalizowanego NSZZ „Solidarność”. Był uczestnikiem strajku i członkiem Komitetu Strajkowego w KW „Borynia” w Jastrzębiu Zdroju w dniach 13-15 XII 1981 r. Strajk był wyrazem sprzeciwu za wprowadzenie stanu wojennego. Po zakończeniu strajku Pan Jerzy Moskała został zwolniony z pracy. Od grudnia 1981 r. do czerwca 1989 r. działał w grupie oporu KW „Borynia” w Jastrzębiu Zdroju.

Piotr Nowaczyk zajmował się produkcją i kolportażem nielegalnych ulotek na terenie Siemianowic Śląskich. Za powyższe został zatrzymany, a na podstawie zebranego materiału dowodowego przedstawiono zarzut, że w dniu 12 X 1985 r. w Siemianowicach Śląskich wraz z innymi rozpowszechniał ulotki nawołujące do nieuczestniczenia w wyborach w do sejmiku PRL. Śledztwo prowadzono w trybie doraźnym. W dniu 13 X 1985 r. Pan Piotr Nowaczyk wyrokiem wydanym przez Sąd Rejonowy w Katowicach został skazany na karę 9 miesięcy pozbawienia wolności, obciążony kosztami postępowania sądowego oraz podanie wyroku do wiadomości publicznej. Ww. został osadzony w Areszcie Śledczym w Katowicach. Postanowieniem wydanym w dniu 27 XI 1985 r. przez Sąd Wojewódzki w Katowicach, zasądzony wyrok pozbawienia wolności został uchylony w zamian za poręczenie Rady Miejskiej Patriotycznego Ruchu Odrodzenia Narodowego (PRON) w Siemianowicach Śląskich. Tego samego dnia Pan Piotr Nowaczyk został zwolniony z aresztu.

Wioletta Maria Osiak była aktywną działaczką podziemnych struktur opozycji niepodległościowej w regionie Śląskim. Była członkiem Solidarności Walczącej i spikerką radia Solidarność Walcząca w Jastrzębiu Zdroju. W latach 1987-1988 związana z redakcją pisma „KOS”, „SPIS”, i „Wolność”. Przepisywała artykuły z pism opozycyjnych

i kolportowała pisma i ulotki podziemne. W jej mieszkaniu ukrywali się działacze podziemia. Podczas strajków sierpniowych w Jastrzębiu Zdroju w 1988 r., w mieszkaniu Pani Wioletty Osiak przebywali dziennikarze zagraniczni. W latach 1988-1989 wraz z mężem organizowała szkolenia poligraficzne dla działaczy Solidarności Walczącej oraz opozycji antysowieckiej z Ukrainy i Litwy. Od 1988 r. pomagała w „organizowaniu” materiałów drukarskich z zagranicy.

Andrzej Ostrowski zatrudniony był w charakterze górnika dołowego na Kopalni Węgla Kamiennego „Borynia” w Jastrzębiu Zdroju. W okresie delegalizacji przez władzę ruchu związkowego, działacz w ramach jego podziemnych struktur. W 1988 r., jako członek kopalnianego komitetu strajkowego, brał czynny udział w nielegalnym strajku na tejże kopani, mającym miejsce w dniach 19-24 VIII 1988 r. Pan Andrzej Ostrowski został karnie powołany do odbycia służby wojskowej, pomimo zwolnienia z tego obowiązku. Obył on karną czynną służbę wojskową w okresie od dnia 9 I 1989 r. do dnia 13 XII 1989 r.

Tomasz Pękalski był aktywnym działaczem opozycji demokratycznej. Po wprowadzeniu stanu wojennego kontynuował działalność w zdelegalizowanych strukturach „Solidarności”. Zajmował się kolportowaniem podziemnych pism oraz uczestniczył w licznych akcjach ulotkowych. W 1985 r. pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Zarządu Oddziału NSZZ „Solidarność” w Wołominie. Był organizatorem i nadawcą audycji podziemnego radia na terenie Wołomina. W dniu 13 XI 1988 r. Pan Tomasz Pękalski uczestniczył w tzw. Mszy za Ojczyznę, następnie brał udział w nielegalnej demonstracji, która przeszła ulicami Wołomina. Podczas manifestacji oprócz rozpowszechniania nielegalnych ulotek sygnowanych przez RKW NSZZ „Solidarność” Region Mazowsze, Pan Tomasz Pękalski nawoływał do wystąpień w obronie likwidowanej Stoczni Gdańskiej. Za powyższe został zatrzymany przez Służbę Bezpieczeństwa, a sprawę udziału w nielegalnej demonstracji przekazano do rozpatrzenia przez Kolegium ds. Wykroczeń przy Naczelniku Miasta i Gminy w Wołominie. W toku postępowania wyjaśniającego Pan Tomasz Pękalski przyznał się do popełnionych zarzutów. Dodatkowo na wniosek Prokuratury Warszawa-Śródmieście, funkcjonariusze Służby Bezpieczeństwa dokonali przeszukania mieszkania w/w, podczas którego zakwestionowano nielegalne ulotki i wydawnictwa m. in.: „KOS”, „Serwis Informacyjny Solidarności”, „Zomorządność”, „Biuletyn Strajkowy Regionu Mazowsze”, „Tygodnik Mazowsze”. W dniu 14 XI 1988 r. orzeczeniem wydanym przez Kolegium ds. Wykroczeń, Pan Tomasz Pękalski został ukarany karą grzywny w wysokości 45 tys. złotych, obciążony kosztami postępowania oraz podaniem orzeczenia do publicznej wiadomości. Latem 1988 r. Pan Tomasz Pękalski brał udział w strajkach m. in. w KWK „Jaworzno” w Jaworznie oraz w KWK „Manifest Lipcowy” Jastrzębiu Zdroju. We wrześniu 1988 r. ww. podjął pracę w charakterze dziennikarza w podziemnym Serwisie Informacyjnym Solidarności (SIS). W tym samym roku został członkiem Regionalnego Komitetu Wykonawczego NSZZ „Solidarność” Region Mazowsze, gdzie pełnił funkcję szefa Biura Informacji. Równoległe pełnił obowiązki przewodniczącego Zarządu Oddziału NSZZ „Solidarność” w Wołominie. Z uwagi na zaangażowanie w działalność mającą na celu odzyskanie przez Polskę niepodległości i suwerenności, Pan Tomasz Pękalski był wielokrotnie zatrzymywany, przesłuchiwany, szykanowany w miejscu pracy i zamieszkania.

Jan Pluta był aktywnym działaczem opozycji demokratycznej w okresie PRL. W dniach 29-30 VIII 1980 r. brał udział w strajku w Zakładzie Remontowo-Budowlanym Przemysłu

Węglowego w Tychach, gdzie pracował. Od IX 1980 r. należał do NSZZ „Solidarność”, wszedł w skład Komitetu Założycielskiego, od IX do XII 1980 r. pełnił również funkcję wiceprzewodniczącego, następnie członka Komitetu Zakładowego. Po wprowadzeniu stanu wojennego kontynuował działalność opozycyjną w podziemnych strukturach „Solidarności”. Zajmował się kolportażem nielegalnych wydawnictw m.in.: „KOS”, „Podziemny Informator Katowicki”, „Tygodnik Mazowsze”, „Głos Śląsko-Dąbrowski”, „Powrót do Życia”, „WiS”, „Wolni i Solidarni”. Za powyższe Pan Jan Pluta w dniu 29 IV 1985 r. został zatrzymany, a w dniu 2 V 1985 r. Postanowieniem wydanym przez Prokuraturę Rejonową w Tychach tymczasowo aresztowany i osadzony w Areszcie Śledczym w Katowicach. Areszt opuścił w dniu 20 VIII 1985 r., po zmianie tymczasowego aresztowania na dozór milicyjny. W dniu 13 I 1986 r. Sąd Rejonowy w Mikołowie skazał Pana Jana Plutę na karę 1 roku pozbawienia wolności w zawieszeniu na 4 lata, karę grzywny, dozór sądowy oraz podanie wyroku do publicznej wiadomości. W dniu 22 VIII 1988 r. zorganizował strajk w KWK „Lenin” w Mysłowicach na znak solidarności ze strajkującymi górnikami z KWK „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu Zdroju, który przerodził się w strajk okupacyjny zakończony w dniu 24 VIII 1988 r. Za udział w powyższym proteście Pan Jan Pluta został dyscyplinarnie zwolniony z pracy. Przywrócony do pracy w kopalni w listopadzie 1988 r. W 1988 r. ponownie został członkiem Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” przy KWK „Lenin” w Mysłowicach. Z uwagi na zaangażowanie w odzyskanie przez Polskę niepodległości i suwerenności, Pan Jan Pluta podlegał inwigilacji szczególnej prowadzonej przez Służbę Bezpieczeństwa z wykorzystaniem wielu technik i metod operacyjnych.

Antoni Polok od XII 1981 r. do VI 1989 r. działał na rzecz podziemnych struktur NSZZ Solidarność i walczył o ich ponowną legalizację. W dniach 13-15 XII 1981 r. oraz w sierpniu 1988 r. brał udział w strajkach w KWK „Moszczenica” w Jastrzębiu Zdroju. W okresie stanu wojennego działał w kopalnianej grupie oporu „Solidarności”, angażował się w kolportaż ulotek oraz zbieranie składek, przeznaczonych na pomoc dla osób internowanych i ich rodzin.

Damian Pyplok był aktywnym działaczem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Hucie „Pokój” w Rudzie Śląskiej. Pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność”. W dniu 13 XII 1981 r. został internowany. Przebywał w Ośrodkach Odosobnienia w Zabrze-Zaborzu i Uhercach. Zwolniony z internowania w dniu 3 VI 1982 r. W dalszym ciągu prowadził zagrożoną odpowiedzialnością karną działalność. W latach 1983-1984 Damian Pyplok prowadził działalność, mającą na celu utworzenie ponadzakładowej nielegalnej struktury związkowej na terenie Rudy Śląskiej, oraz podjęcie szerszej akcji zbojkotowania wyborów do Rad Narodowych w 1984 r. Organizował spotkania z b. działaczami NSZZ „Solidarność” oraz kolportował materiały opozycyjne wśród pracowników różnych zakładów pracy na terenie Rudy Śląskiej.

Tadeusz Rzepa był aktywnym działaczem opozycji demokratycznej w czasach PRL. Aktywnie uczestniczył w pracach NSZZ „Solidarność”, do którego należał od IX 1980 r. W dniach 29 VIII-3 IX 1980 r. uczestniczył w strajku na KWK „1 Maja” w Wodzisławiu Śląskim, gdzie pracował. Był współorganizatorem struktur „Solidarności” przy w/w kopalni. Po wprowadzeniu stanu wojennego w dniach 13-15 XII 1981 r. Pan Tadeusz Rzepa uczestniczył w strajku okupacyjnym na wspomnianej kopalni. Ponadto zaangażował się w rozpowszechnianie prasy podziemnej, uczestniczył w licznych akcjach ulotkowych oraz w malowaniu haseł na murach. W VIII 1988 r. był współorganizatorem strajku na KWK „1 Maja” w Wodzisławiu Śląskim, wszedł także w skład Komitetu Strajkowego. Za udział

w strajku Pan Tadeusz Rzepa został dyscyplinarnie zwolniony z pracy, przywrócony po dwóch tygodniach. W dniu 19 VIII 1988 r. został oddelegowany do Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego (MKS) przy KWK „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu Zdroju. Od grudnia 1988 r. wszedł w skład Tymczasowej Komisji Zakładowej „Solidarność” przy KWK „1 Maja” w Wodzisławiu Śląskim. W lutym 1989 r. Pan Tadeusz Rzepa brał udział w II Walnym Zgromadzeniu działaczy NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego w Ustroniu”.

Bolesław Antoni Siedlecki będąc pracownikiem Stoczni „Wisła” w Gdańsku od IX 1980 r. należał do Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego „Solidarność”. Po wprowadzeniu stanu wojennego, w dniu 16 XII 1981 r. w miejscu pracy zorganizował strajk protestacyjny. W ramach swojej działalności w b. NSZZ „Solidarność”, w dniach od 4 I do 9 I 1982 r., w wagonach kolejki elektrycznej na terenie Gdańsk Główny – Warszawa rozklejał ulotki „Solidarność”. Był uczestnikiem nielegalnej organizacji „Ruch Młodej Polski” i aktywistą Solidarności Walczącej oraz „Polskiej Młodzieży Walczącej”. Od dnia 2 IV 1982 r. należał do nielegalnej organizacji młodzieżowej „Ruch Oporu Młodych”, której był współzałożycielem i w której pełnił rolę kierownika sekcji małego sabotażu oraz kolportował ulotki i pisma, m.in.: „Biuletyn Polityczny”, „Solidarność Walcząca” czy „Biuletyn Dolnośląski”. W związku z działalnością opozycyjną w „Ruchu Oporu Młodych” w dniu 1 V 1982 r. został aresztowany. Dnia 29 XII 1982 r. Sąd Najwyższy w Gdańsku areszt uchylił i zastosowano dozór Milicji Obywatelskiej. Postępowanie karne umorzono dnia 15 IX 1983 r., na mocy amnestii. W okresie swojej działalności opozycyjnej w latach 1980-1989 Pan Bolesław Antoni Siedlecki był inwigilowany przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa, m. in. był podejrzany o podłożenie ładunku wybuchowego pod budynkiem KM PZPR w Gdyni w dniu 27 II 1987 r., wielokrotnie przeszukiwano również jego mieszkanie.

Witold Stankiewicz prowadził zagrożoną odpowiedzialnością karną i represjami działalność na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości i suwerenności oraz respektowania praw człowieka w PRL. Był uczestnikiem strajków w KWK „XXX-lecia PRL” w Jastrzębiu Zdroju od 13-15 XII 1981 r. oraz w VIII 1988 r. Głównymi hasłami sierpniowego protestu, który wybuchł w geście solidarności ze strajkującymi górnikami w KWK „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu Zdroju, było m. in. zalegalizowanie działalności NSZZ „Solidarność” oraz przywrócenie do pracy zwolnionych za działalność związkową górników. Pan Witold Stankiewicz zajmował się ponadto kolportowaniem wydawnictw podziemnych.

Edward Szczygiel w 1980 r. był organizatorem strajku w KWK „1 Maja” w Wodzisławiu Śląskim, pełnił funkcję przewodniczącego Zakładowego Komitetu Strajkowego, następnie był członkiem Komisji Zakładowej. Po wprowadzeniu stanu wojennego, internowany dn. 13 XII 1981 r. Początkowo przebywał w Ośrodku Odosobnienia w Jastrzębiu- Szerokiej, następnie przeniesiony do Ośrodka Odosobnienia w Kokotku, zwolniony z internowania dn. 22 II 1982 r. Pan Edward Szczygiel w 1982 r. zaangażował się w działalność podziemną poprzez kolportaż prasy podziemnej, dostarczanie tekstów oraz farby do drukowania ulotek. W 1986 r. był jednym z inicjatorów utworzenia podziemnych struktur „Solidarności” przy KWK „1 Maja” w Wodzisławiu Śląskim, w ramach których miały być organizowane tzw. Msze za Ojczyznę oraz kolportaż literatury podziemnej, którą sprowadzano z różnych części kraju. W kwietniu 1989 r. był jednym z organizatorów masówki w KWK „1 Maja” w Wodzisławiu Śląskim.

Bronisław Szema do NSZZ „Solidarność” wstąpił w listopadzie 1980 r., został wybrany następnie na przewodniczącego Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” przy WSS „Społem” Oddział w Tychach oraz na doradcę MKZ w Tychach. Dnia 15 XII 1981 r. został internowany w Zakładzie Karnym w Strzelcach Opolskich, a dn. 19 III 1982 r. przeniesiony do Zakładu Karnego w Uhercach. Zwolniony w dn. 10 V 1982 r. Po zwolnieniu z internowania, w zakładzie pracy Panu Bronisławowi Szemie wypowiedziano poprzednie stanowisko specjalisty i zatrudniono jako kierownika magazynu. Służba Bezpieczeństwa w ramach kontroli przeprowadzała z ww. rozmowy ostrzegawcze, zastrzeżono również możliwość wyjazdów zagranicznych.

Dorota Świtoń była żoną działacza opozycyjnego – Pana Kazimierza Świtonia. W związku z aktywną działalnością polityczną, opozycyjną i społeczną męża oraz synów : Ryszarda, Jana i Piotra, była poddawana nieustannym represjom ze strony aparatu bezpieczeństwa, mającym na celu zniechęcenie do działalności politycznej pozostałych członków rodziny. Pani Dorota Świtoń przez cały okres działalności politycznej i związkowej męża w latach 1977-1990, czynnie i solidarnie wspierała wszelkie jego przedsięwzięcia, narażając się na odpowiedzialność karną i represje ze strony władz. Była obiektem licznych szykan inicjowanych przez Służbę Bezpieczeństwa, mających na celu dyskredytację jej osoby w najbliższym otoczeniu. Była kontrolowana przez sieć tajnych współpracowników, a jej mieszkanie poddawano wielokrotnym przeszukaniom i rewizjom. Bez wsparcia Pani Doroty Świtoń, działalność opozycyjna jej męża w prezentowanej skali i w takim zakresie nie byłaby możliwa.

Jan Świtoń od początku 1978 r. był członkiem Komitetu Wolnych Związków Zawodowych w Katowicach, który jako cel stawiał sobie polepszenie bytu robotników i przygotowanie społeczeństwa do zorganizowanych strajków i wystąpień przeciwko polityce partii i ówczesnego rządu. Pan Jan Świtoń zajmował się kolportażem materiałów antysocjalistycznych m. in. „Ruch Związkowego” i „Opinii” oraz pisanem tekstów do bezdebitowych ulotek i broszur. Był również działaczem Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela, utrzymywał kontakty z działaczami KSS KOR w Warszawie. W czasie dwumiesięcznego uwięzienia ojca Pana Kazimierza Świtonia stanął na czele Komitetu Wolnych Związków Zawodowych w Katowicach. Do aktywnej działalności w NSZZ „Solidarność” włączył się w I 1981 r., pomagał ojcu powielać materiały informacyjne, został również etatowym pracownikiem MKZ w Katowicach. Jako osoba podejrzana o działalność antysocjalistyczną i współdziałanie z ojcem Panem Kazimierzem Świtoniem był objęty przez Służbę Bezpieczeństwa stałą kontrolą operacyjną w ramach spraw operacyjnych krypt. „Syn”, krypt. „Emisariusz” i krypt. „Młody”. Po ogłoszeniu stanu wojennego został internowany dn. 13 XII 1981 r. w Katowicach i Jastrzębiu, 27 III 1982 r. przeniesiony do zakładu w Uhercach, następnie do Rzeszowa Załęża po uczestnictwie w buncie internowanych, a na koniec do Łupkowa. Zwolniony z internowania 27 VII 1982 r. Był poddawany permanentnej inwigilacji zarówno w życiu osobistym, jak i zawodowym. Liczne zatrzymania na 48 godz., przeszukania mieszkania, podsłuch telefoniczny, utrudnienia w znalezieniu pracy i mieszkania, zastrzeżenia wyjazdów zagranicznych miały zniechęcić Pana Jana Świtonia dalszej działalności. Do końca lat 80-tych był poddawany kontroli operacyjnej.

Ryszard Umański uczestniczył w II 1985 r. w Krakowie-Bieżanowie w głodówce w ramach protestu opozycyjnego zorganizowanego przez Panią Annę Walentynowicz. W latach 1985-1989 współpracował z podziemną strukturą Międzyzakładowego Robotniczego Komitetu „Solidarność”, zajmując się w jej ramach kolportażem nielegalnej prasy na terenie Krakowa i Częstochowy.

Tadeusz Wilk brał czynny udział w strajkach na KWK „Moszczenica” w Jastrzębiu Zdroju trwających w dniach od 28 VIII do 3 IX 1980 r., następnie po wprowadzeniu stanu wojennego w dniach od 13 do 15 XII 1981 r. oraz w sierpniu 1988 r. Ponadto w latach 1981-1989 uczestniczył w działaniach podziemnych struktur NSZZ „Solidarność” na terenie Jastrzębia Zdroju, rozpowszechniał na terenie kopalni „Moszczenica” nielegalnie ulotki.

Witold Zajączkowski, absolwent filologii polskiej na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Polonista w Szkole Podstawowej nr 44 w Bytomiu. Aktywny działacz w okresie tworzenia się struktur „Solidarności” w bytomskiej oświacie. Od IX 1980 r. pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” przy Szkole Podstawowej nr 44 w Bytomiu. Po wprowadzeniu stanu wojennego, Pan Witold Zajączkowski w latach 1982-1989, przy ścisłej współpracy z Zenonem Pigionem, prowadził bibliotekę wydawnictw niezależnych oraz punkt kolportażu pism podziemnych, m.in.: „Głosu Śląsko-Dąbrowskiego”, zlokalizowany we własnym mieszkaniu w Bytomiu. W działalności konspiracyjnej Pan Witold Zajączkowski posługiwał się pseudonimem „Olek”. Osobiście kolportował prasę podziemną na terenie Bytomia, Radzionkowa, Mysłowic, Gliwic, a także Gryfowa Śląskiego, Jeleniej Góry i Szklarskiej Poręby. Pomimo swojej aktywnej i wieloletniej działalności opozycyjnej oraz grożącym konsekwencjom prawnym, Pan Witold Zajączkowski uniknął aresztowania przez władze.

Jan Żurowski od XII 1981 r. do VI 1989 r. działał w podziemnych strukturach zdelegalizowanej NSZZ Solidarność. W dniach 13-15 XII 1981 r. brał udział w strajku w KWK „Moszczenica” w Jastrzębiu Zdroju. Pan Jan Żurowski angażował się w kolportaż ulotek, organizację tzw. Mszy za Ojczyznę, był współorganizatorem kolonii dla dzieci osób internowanych i aresztowanych z Jastrzębia Zdroju. W 1989 r. włączył się również w organizowanie Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” Jastrzębie przed wyborami czerwcowymi.

Pośmiertnie

Błażej Kaczmarczyk będąc członkiem NSZZ „Solidarność” w latach 80-tych aktywnie działał w strukturach związkowych. Po wprowadzeniu stanu wojennego nie zaniechał działalności w zdelegalizowanym NSZZ „Solidarność”. Ponadto zaangażował się w druk i kolportaż nielegalnych ulotek, udostępniając swoje mieszkanie do ich produkcji. Organizował zbiórki pieniężne, celem niesienia pomocy osobom internowanym i ich rodzinom. Prowadzenie działalności opozycyjnej w warunkach stanu wojennego było przyczyną internowania Pana Błażeja Kaczmarczyka w okresie od 15 X-9 XII 1982 r. Po zwolnieniu z internowania nie zaprzestał działalności politycznej, konsekwentnie głosząc swoje poglądy polityczne i negatywny stosunek do władz PRL. Z racji prowadzenia powyższej działalności Pan Błażej Kaczmarczyk na przestrzeni 1983-1988, podlegał inwigilacji szczególnej prowadzonej przez Służbę Bezpieczeństwa PRL. Wśród form zastosowanych wówczas represji były m.in. wielokrotne wezwania na rozmowy ostrzegawcze

oraz zaangażowanie osobowych źródeł informacji, w celu dostarczania wiadomości o wszelkich działaniach Pana Błażeja Kaczmarczyka.

Leopold Sobczyński w XII 1970 r. był uczestnikiem demonstracji ulicznych w Gdańsku. Do NSZZ „Solidarność” wstąpił we wrześniu 1980 r., następnie był członkiem Komisji Zakładowej. W dniach 13-15 XII 1981 r. brał udział w strajku w KWK „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu Zdroju. Został zatrzymany dn. 9 I 1982 r. i internowany w Ośrodkach Odosobnienia w Katowicach, Zabrze-Zaborzu i Kokotku. Zwolniony w dn. 24 VII 1982 r. Po zwolnieniu z internowania, Pan Leopold Sobczyński zaangażował się w działalność podziemną, w latach 1982-1988 był kolporterem wydawnictw bezdebitowych „Tygodnik Mazowsze”, „Ość”, „RIS”, w 1988 r. organizował pomoc żywnościową dla strajkujących w KWK „Manifest Lipcowy” i KWK „Borynia” w Jastrzębiu Zdroju.

Kazimierz Świtoń był znanym działaczem społeczno - politycznym na Śląsku. W dniu 23 II 1978 roku wziął udział w powołaniu pierwszego w Polsce Komitetu Wolnych Związków Zawodowych, które stawały w obronie praw pracowniczych i obywatelskich, propagowały idee demokratyczne. Był założycielem Punktu Konsultacyjnego Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela. Działał w podziemnych strukturach WZZ, następnie w NSZZ "Solidarność". Uczestniczył w licznych głodówkach manifestacyjnych, m.in. : w kościele pw. św. Marcina w maju 1977 r. w Warszawie, kościołach na terenie Piekar Śląskich i Katowic. Inicjował akcje kolportażu ulotek i odezw o treściach antysocjalistycznych oraz redagował liczne petycje i listy otwarte do władz państwowych. Wielokrotnie zatrzymywany, przesłuchiwany, aresztowany. Internowany w okresie od 13 XII 1981 r. do 6 II 1982 r. Pan Kazimierz Świtoń wraz z całą swoją rodziną stał się obiektem zakrojonych na ogromną skalę szykan i represji ze strony zarówno aparatu bezpieczeństwa, jak i władz administracyjnych województwa, m.in. poprzez pozbawienie możliwości prowadzenia działalności zarobkowej, a tym samym środków na utrzymanie wieloosobowej rodziny. Pomimo licznych represji, które dotknęły osobiście Pana Kazimierza Świtonia jak i pozostałych członków rodziny, prowadził on nieprzerwanie do 1989 r. działalność polityczno-społeczną. Z uwagi na swoją nieprzejednaną postawę był objęty kontrolą Służby Bezpieczeństwa w oparciu o wszelkie możliwe środki inwigilacji, takie jak: podsłuchy, tajne obserwacje, kontrolę korespondencji, wykorzystanie informatorów.